

SAMMANFATTNING AV HÖGMEDELTIDEN.

Kvar från äldre medeltid:

1. Feodalismen hade vuxit stark runt om i Europa:
 - i. Bönder levde under adelsmännen.
 - ii. Kung blev den adelsman som hade störst makt.
2. Kyrkan hade väldigt stor makt över både Kungar, Bönder och adelsmän.
3. Städer / Handelsplatser som börjat växa fram:
 - i. Byteshandel och betalning i natura vanligast.
 - ii. I städerna börjar en ny samhällsklass växa fram, Handelsmännen, Borgarna.
4. Enkelt sammanfattat kan man säga att Kungen styr den Världsliga delen av livet, Kyrkan styr den andliga. Kungen styr över adelsmännen som i sin tur styr över bönderna. Bonden har väldigt lite att sätta emot adeln.
5. Kyrkan styr den andliga delen av världen.

Förändringar som gör att vi kan börja tala om en ny period i historien.

I. Befolkningsökning:

1. År 600 räknar vi med att det bodde ca 20 miljoner i Europa, år 1300 har befolkningen ökat till ca 70 miljoner. Varför det?

a) Uppfinningar inom jordbruket:

(1) Treskiftet, innebar att man la en del av jorden i träda, bonden odlade helt enkelt inget på delar av åkern utan lät jorden vila och boskapen gick och bajsade på åkern vilket gav bättre jord. Detta innebar att utsugningen av jorden avstannade och man fick bättre skördar. Fler människor överlevde.

(2) Hjulplogen, gjorde att bonden kunde plöja upp större arealer och plantera sitt utsäde djupare i marken. Fler människor överlever.

II. Kyrkans roll:

1. Klostren och munkar bevarade och spred kunskap och kultur:

a) I Klostren utbildades munkar inte bara i Guds ord utan precis lika mycket i nymodigheter inom jordbruk, skrivkonsten och medicinalväxter.

(1) Munkar kunde sprida kunskapen om treskiftet till stora delar av Europa.

b) Kyrkan var den enda organisationen i det medeltida Europa som hade förgreningar över hela kontinenten:

(1) Detta gjorde att Kungar blev tvungna att lyda Kyrkan, det var kyrkan som hade makten att bestämma vem som hade rätt och fel i konflikter mellan olika kungar. Kyrkan kunde även genom att utse någon till Kung ge den personen större makt över andra adelsmän och över folket.

c) Påven var Europas mäktigaste man.

(1) Kommer att få problem med att vissa kungar växer sig väldigt starka och vågar utmana Påvens makt.

III. Handeln skjuter fram:

1. I och med att bönderna börjar producera ett överskott av livsmedel så uppstår en specialisering inom jordbruket:

a) Inte längre producerar bonden bara för sin egen och familjens överlevnad, han får ett överskott som han kan byta mot t ex ett par skor.

b) Den bonde som är duktig på att göra skor men inte intresserad av att odla mat kan nu försörja sig på att tillverka just skor.

IV.I och med handelns framväxt så kommer följande viktiga förändringar:

1. Städer uppstår

a) Städerna får sin rätt att driva handel inom murarna av Kungen.

b) Detta gör att främst Adeln börjar få konkurrens om makten.

(1) Adeln har ett tu tre fått konkurrens, de har inget inflytande över städerna.

(2) Bönder som inte vill leva i livegenskap kan fly till städerna och börja ett nytt liv där.

(3) Adeln har alltså ingen makt över städerna. På landet hade adeln makt att döma bönderna i egna domstolar. Dessa domstolar hade ingen makt över städerna.

2. Handelsvägar uppstår

a) De stora handelsområdena kan ni se på sid 60 i boken.

(1) Venedig, Genua, Brügge och Lübeck blir Europas största handelsstäder.

(2) Hansan blir de som styr handeln över nordeuropa.

b) Längs med handelsvägarna förbättras vägarna vilket gör att folk kan börja röra sig enklare.

c) Vi börjar få kontakt med andra européer.

3. Borgare som bor i städerna blir en framväxande samhällsklass

a) Borgare åtnjöt frihet i städerna.

b) Skrån och Gillen styrde över hantverkarna.

(1) De bestämde hur många skomakare etc som skulle få finnas i städerna.

(2) De kontrollerade kvalitén på produkterna

(3) Mäster – Gesäll.

c) Städerna betalade skatt till Kungen, inte adeln.

(1) Städerna blir snabbt en mycket viktig inkomstkälla för kungamakten.

4. Det uppstår en penningekonomi.

a) Efterhand som städerna blir större så gå man över till att byta silver i stället för att byta varor, detta innebär en väldigt viktig förändring:

(1) Silver är enklare att transportera än vissa varor.

(2) Silver har framförallt ett konstant värde, mat blir gammalt och luktar inte kaka efter ett par dagar, alltså är det svårare att spara ett överskott från ett år till ett annat om man inte använder silver.